

Farníci se rozloučili s oblíbeným farářem a přivítali svatostánek v místní kapli

Slavnostní rozloučení s farářem P. Zdeňkem Gerhardem Klimešem, který po čtyřech letech působení v hradčovské farnosti odchází do Nivnice, se konalo při mši svaté v Hradčovicích v neděli 25. června.

foto: J. Macek

Ve středu 5. července při slavnosti svatých Cyrila a Metoděje sloužil P. Klimeš mši svatou v kapli ve Veletínách, při které byl vysvěcen svatostánek. Ten ve zdejší kapli chyběl celých 123 let od jejího vzniku.

foto: L. Orlovský

Slovo starosty

Milí spoluobčané, téměř po půl roce vás vítám při čtení tohoto vydání našeho zpravodaje. Čas letí neúprosným, ba zbesilým tempem, a nacházíme se v polovině roku. Dovolím si seznámit vás s tím, čím naše obec prošla od posledního, lednového vydání Veleckého zpravodaje.

Na přelomu zimního a jarního období, ještě než se začala probouzet příroda, byl za spoluúčasti firmy Zevos proveden plošný ořez porostu, zarůstajícího do polních přístupových cest – podél potoka ke Kojatínku, horní cesta k myslivecké chatě, cesta nad vinohrady. Pro snazší přístup k pozemkům proběhla také úprava křovin zarůstajících do cesty na Záhumenských (podél silnice I/50). Povrch těchto komunikací byl následně vyrovnán, aby cestování, ať už pro pěší či motorizované, bylo co nejpohodlnější. Totéž platí o zásahu na Hrabovcově cestě (nad Záhumenicemi), kde proběhlo pokácení stromů a křovin, současně bylo provedeno geodetické vyměření cesty, aby se obnovila v původní trase. Úvoz byl zarovnán, terén zesvahován a částečně zpevněn certifikovanou podrcenou stavební sutí. V úpravách horní části této cesty se bude pokračovat v podzimních a zimních měsících, aby se příští rok mohla napojit na cestu nad Pasekami (u posedu). Bylo také

provedeno vyčištění zaneseného potrubí potůčku tekoucího z Obory, kde byla přilehlá cesta za mokra neprůjezdná. Také tato cesta bude upravena tak, aby byla na svém místě a nezasahovala do soukromých pozemků.

Přínos těchto úprav bohužel kazí poměrně častý nešvar v podobě navezení

různého druhu odpadu do těchto již lépe přístupných míst. Jedná se většinou o bioodpad, nezdědka také o stavební odpad či dřevěné parkety. Dovolím si připomenout, že na odložení veškerého odpadu je k dispozici sběrný dvůr a kompostárna. Znovu také apeluji na správné třídění dalšího odpadu, odkládaného do kontejnerů na sběrných ▶

foto: M. Cimalová

místech. Často je do kontejneru na plast vhozeno sklo a naopak, v kontejneru na bílé sklo se nacházejí láhve barevné. Máme zaveden pytlový svoz plastu a papíru každý poslední pátek v měsíci. Proto je nepochopitelné, když jsou v kontejneru na plast odloženy žluté pytle (a v kontejneru na papír modré pytle).

Je snahou odkládání odpadu co nejméně usnadnit a zjednodušit. Proto bylo vybudováno nové sběrné místo v horní části spojnice ulic Záhumní a Nad Záhumním. Kompletně dokončeno bude v srpnu. Esteticky bylo upraveno sběrné místo na točně na Křivosúdech (dokončení také v srpnu). Další místo určené pro sběrné kontejnery bude uprostřed „uličky“.

Začátkem jara byla provedena výsadba zeleně, většinou různých ovocných stromů ve vytípaných lokalitách (budeme hledat další vhodná místa) v celkovém počtu 115 kusů. Ne úplně všechny stromky se ujaly, asi 10 % se neujalo. Na jejich místo budou na podzim vysazeny nové. To se bude týkat také na podzim vysazených stromů sakur v parku na návsi, které podle prvotních odhadů téměř všude i ve vzdáleném okolí nevydržely nápor jarních mrazíků. Vše ale upřesní až chemický rozbor kořenů tohoto stromu.

Ku prospěchu vzhledu okolí Veletin snad přispěje i rekonstrukce kamenného kříže u Hraničky, který už je odvezen k opravě u pana Kopčila z Bílovic. Na tuto opravu byla získána dotace od Zlínského kraje ve výši 65.800,- Kč. Pro jistotu byla současně podána žádost o dotaci také na ministerstvo pro místní rozvoj. I zde se žádost setkala s úspěchem a byla získána dotace 84.525,- Kč. Nyní se řeší možnost kombinace obou dotací.

V průběhu května započaly konečně práce na rekonstrukci domu čp. 65, kde má být tolikrát už diskutovaný obchod. Zde je před dokončením úprava elektroinstalace a rozvodu vody a probíhají také zednické práce. Budu moc rád, pokud se podaří provoz zahájit do konce září. Jako úplně nejzazší termín vidím letošní hody. Budu pevně doufat i věřit, že tato investice byla smysluplná. K tomu však bude potřeba pomoci nás všech tím, pokud co nejvíce podpoříme nelehkou roli těch, kterým ještě zůstala alespoň trocha elánu pokusit se udržet pospolitost lidí na dědině. A myslím si, že zrovna právě obchod je tím, co k té pospolitosti patří.

K vizáži obecního mobiliáře, který byl nainstalován na dětském hřišti u obecního úřadu a v parku na návsi u kapličky, si dovoluji poznamenat, že toto vybavení se stalo doslova terčem většinou kladných reakcí i ze strany návštěvníků z blízkého i vzdáleného okolí. Podotýkám, že např. modřínový plot oddělující parkoviště u pohostinství od dětského hřiště, případně nainstalované lavičky, nemají sloužit jako nějaká přelážka. Je potřeba také připomenout, že za bezpečnost na dětském hřišti stejně jako kdekoliv jinde odpovídají zákonní zástupci dětí.

Pytle Rumpold nepatří do kontejneru. Poslední pátek v měsíci je svázejí zaměstnanci obce. foto: T. Trtek

V lednovém zpravodaji jsem zmiňoval výstavbu chodníku k čerpací stanici. Protože jde o věc finančně náročnou, byla podána žádost o dotaci na vypsání dotačního titulu „Zvýšení bezpečnosti“ u Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Pokud se žádost úspěšně nebudeme, akce se neuskuteční a přesune se na rok 2018. I zde však bylo dosaženo velkého úspěchu (v počtu 411 žádostí ve výši 1,2 mld. Kč bylo schváleno 251 ve výši téměř 700 milionů). Podle čerstvé informace byla naše žádost vyhodnocena kladně. Proto nás zřejmě čeká poměrně hektické období naplněné jak administrativní činností, tak samotnou výstavbou, která musí být dokončena do konce letošního roku. Vysoutěžená cena díla je 1.449.212,- Kč, z toho 796.000,- Kč činí uznatelné náklady, které budou z 85 % po-

kryty příspěvkem od SFDI.

Ke konci března byl Krajským úřadem Zlínského kraje proveden hloubkový audit hospodaření obce Veletiny za rok 2016. Nebyly zjištěny chyby, nedostatky ani rizika. Stejně jako v loňském roce vyjadřuji velké poděkování účetní obecního úřadu paní Orlovské. A konečně upřímné poděkování náleží také všem, kteří se jakkoli podílejí na organizování různých akcí. Velmi si jejich ochoty považuji.

Vážení spoluobčané, přeji vám krásné letní dny, školákům a studentům pěkně prožité prázdniny a všem, kteří se chystají na dovolenou, aby načerpali duševní i fyzické síly.

Tomáš Trtek
starosta našich Veletin

Pozvánka

Myslivecký spolek Kojetínek Veletiny z.s.

Pytlácká noc

15. července od 20:00
Areál hřiště ve Veletinách
(za nepříznivého počasí se akce uskuteční v kulturním domě)

- vystoupení **mysliveckých trubačů**
- k tanci a poslechu hraje **TRINOM**
- **tradiční občerstvení zajištěno**

Srdečně zvou pořadatelé!

Ohlédnutí

Zima

V zimě jsme si výjimečně užili ledu. foto: Fr. Juračka

Vycházka do Javorníků

Padesát příznivců turistiky se 6. května zúčastnilo zájezdu do Javorníků. Přes Velké Karlovice jsme přijeli do rekreační oblasti Karsárna k chatě Bačkářce.

Javorníky jsou pohořím ležícím částečně na území České republiky a z větší části na území Slovenska. Velká část hřebene tvoří přirozenou hranici mezi oběma státy (nejvyšší vrchol na území Slovenska je Velký Javorník, 1072 m n. m., na moravském území Malý Javorník, 1019 m n. m.).

Pohoří je součástí Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Od chaty jsme vyrazili přes sjezdovky směrem k rozcestníku Butorky a vydali se po červené značce směrem Portáš a Kohútka. Za příznivého počasí je krásný výhled na Vsetínské vrchy a na Beskydy, jejichž vrcholy je možné vidět (Travný, Lysá hora, Smrk, Kněhyně, Radhošť). Na nejfrekventovanější hřebenovce Javorníků (14 km) jsme měli několik odpočinkových zastávek. Tempo si zvolil každý sám podle

Na kole přes vinohrady

V sobotu 29. dubna 2017 byla cyklistická sezóna na Uhersko-hradištsku zahájena startem na Mariánském náměstí v Uherském Hradišti. Více než 600 účastníků vyrazilo na jednotlivé vinařské trasy. Jedna z nich vedla také přes velecké budy.

Došková buda pana Miroslava Medka z Mařatic, kterou obnovil do jejího původního stavu, pochází z roku 1774. Zde si cyklisté prohlédli původní nářadí a nástroje, které užívali místní obyvatelé na výrobu vína a zpracovávání ovoce. Všechny zaujal lis na víno z roku 1799. Po malém občerstvení a odpočinku pokračovali cyklisté dál po své trase. Uzavírání vinařských stezek je plánováno na říjen.

František Juračka

foto: Fr. Juračka

svých možností. Na horském hotelu Kohútka přišly vhod místní speciality, zvláště babiččiny borůvkové knedlíky. Spokojení turisté se již těší na další výšlap.

František Juračka

foto: Fr. Juračka

Pozvánka na vycházku do podzimní přírody

Kam: Stříbrnické paseky a Smradávka

Kdy: říjen 2017

Pohádkový les

I v letošním roce patřila jedna květnová sobota dětem. Hrstka odváživců z řad občanů Veletin uspořádala 13. května již pátý ročník Pohádkového lesa. Trasu jsme ani letos neměnili, už se jaksí vžilo, že na začátku děti přivítá vodník s vodnicí, o kousek dál „vymazlené“ peklo a u posedu banda lupičů, na hřišti špekáček a spousta odměn. Letošní Pohádkový les jsme měli zpestřený silnější dešťovou přeháňkou, což zřejmě zapříčinilo i nižší počet účastníků. Ten, kdo přišel, tak možná zmoknul, ale na hřišti u ohýnku uschnul a při tanci na hřišti pookřál a nelitoval.

Pochopitelně i ostatní stanoviště byla perfektní, každý z nás, kdo je na stanovišti, vloží do Pohádkového lesa kus své invence, hromadu svého volného času a také chuť udělat něco pro jiné. Všem, kteří se do této akce zapojili, chci velmi poděkovat a už dnes se těším na další ročník. Dík patří i starostovi obce a všem dobrovolným sponzorům za finanční podporu.

Renata Gomelská

Královničky

Prostřednictvím obecního zpravodaje chci poděkovat letošním královničkám. Jmenovitě děkuji tobě, Natálko Javorová, a tobě, Verunko Buráňová, a také vám, děvčata: Bětuško a Eliško Švestkova, Michalko Bičanová a Karolínko Slunečková. Veliký dík patří také vašim maminkách a babičkám. Je potěšující, že pečujete o tuto ojedinelou tradici, kterou nám zanechali naši dávní předkové. Naše zvyky nám odkázali naši dědečkové a babičky a jistě by je zarmoutilo, kdyby tento jejich odkaz upadl v zapomenutí. Je moc

dobře, že jsou v našich Veletinách děvčata, která svým spoluobčanům přinášejí svatodušní pozdrav. Kdoví, proč si právě tento svátek před několika sty lety tehdejší Veleťané vybrali pro konání tohoto obřadu. Ale jistě k tomu svůj důvod měli.

Ještě jednou děkuju. Naši pradávni předkové nám předali veliké bohatství a je na nás, na současnicích, jak s tímto bohatstvím naložíme.

Anežka Prchlíková

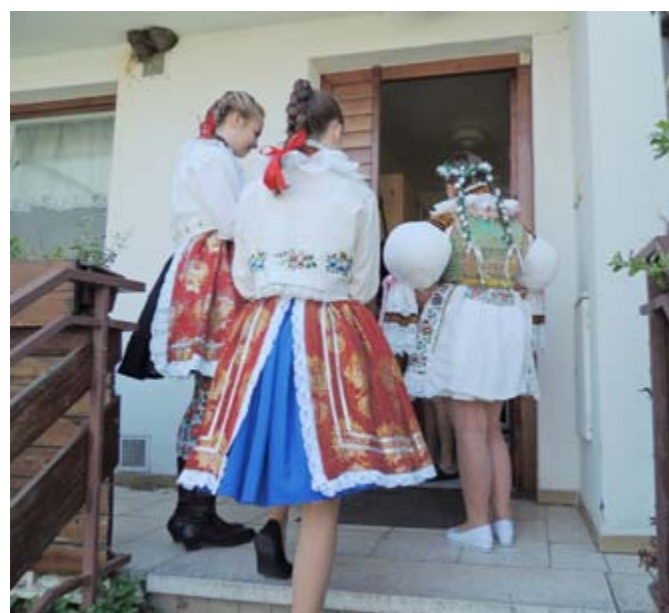

foto: M. Cimalová

Mateřská škola

Letošní školní rok rychle uběhl...

Mateřská škola měla v tomto roce zapísaných 21 dětí, z toho 8 dětí je připraveno k odchodu do základních škol v okolí, aby pokračovaly k dalšímu vzdělávání.

Od 1. 9. 2017 bude vzdělávání předškoláků v mateřské škole povinné. Celý rok jsme se snažili pobyt v mateřské škole dětem zpříjemnit, aby se jim zde líbilo a také se mnohému naučily.

Jezdili jsme s dětmi do sousedních mateřských škol na návštěvu i za zábavou, na divadlo i na koncerty. Společně jsme se připravili na školní výlet do ZOO Hodonín, kde se dětem moc líbilo. Možná byly nadšené ještě více z překvapení na Baťově kanále. Plavba opravdovou pirátskou lodí, kde se děti setkaly s pohádkovými bytostmi, ale také se skutečnými piráty, kteří nám chtěli uloupit vzácný poklad, byla skutečným zážitkem.

Paní Pavelčíková za námi jezdí s přírodovědným programem do naší školky, ale letos na závěr roku jsme se mimořádně vydali za ní do Uherského Hradiště. Seznámili jsme se zde s chovem a krmením cizokrajných zvířat. Dětem se zvířátka tak moc líbila, že si na školní zahradu přinesly své domácí mazlíčky, aby se s nimi pochlubily kamarádům.

Také jsme v Uherském Hradišti navštívili nové centrum Akropolis, odkud si děti odnesly zážitky v podobě kouzelných pohádek.

Během roku jsme také pravidelně navštěvovali místní knihovnu s programem, který připravuje paní Cimalová. Věřím, že z dětí vyrostou pilní čtenáři.

Završením školního roku byla báječná oslava pro odcházející děti – rozloučení s předškoláky. Maminky předškoláků vyzdobily zahradu, nachystaly zábavné hry a občerstvení s velkým dortem. Pan starosta přišel předškoláky pasovat na školáky. Maminkám moc děkujeme za vzornou přípravu.

Ze školní jídelny mateřské školy odešla v průběhu roku dlouholetá zaměstnankyně paní Jana Hlaváčová. Nyní máme nové paní kuchařky z řad maminek, ty se moc snaží dětem nabízet čerstvou, zdravou a pestrou stravu. Dětem moc chutná a myslím, že toto je největším oceněním jejich snahy.

Děkuji i za děti všem zaměstnancům za krásný školní rok a přeji všem dlouhé a krásné strávené prázdniny.

Lenka Vařturová
ředitelka MŠ

foto: archiv MŠ

Co už bylo...

Od ledna do března proběhl minikurs *Pátrání po předcích* určený pro ty, kdo si chtějí sestavit vlastní rodokmen. Účastníci kursu se učili hledat v matrikách, číst kurent či zapisovat údaje v počítačovém programu.

O jarních prázdninách bylo uspořádáno několik akcí pro děti, připomenout musím zejména *Noc s (Ko)perníkem*. Ta se u nás pořádala již podruhé, a to zejména zásluhou našich mladých hvězdářů Vojty Fraye a Antonína Cimaly. Kluci připravují na nocování v knihovně pěkný program, ve kterém své mladší kamarády seznamují s vesmírem.

O měsíc později jsme v knihovně nocovali opět, a to s pohádkářem Andersenem. Do knihovny se rozprostřelo 12 dětí; nevím, čím to je, ovšem holka mezi nimi byla jediná, navíc už ani ne moc dítě, nýbrž nocležnice ze „staré gardy“. Hry se střídaly se čtením, před večerkou děti absolvovaly stezku odvahy, kterou si už nesmím dovolit z programu vynechat. Po zalehnutí do spacáků si někteří ještě četli při baterkách, což sice prý škodí očím, ale je to na celém nocování pro mě jako knihovnici vždycky ten nejlepší moment. Děcka byly skvělé.

Dubnová přednáška *Vesmír kolem nás* Víta Valečky z uherskobrodské hvězdárny měla být pouze doplňkem k pozorování

nebe hvězdářským dalekohledem. Počasí nám však nepřálo a z pozorování nebylo nic. Dalo by se říct, že to ani moc nechybělo, protože pan Valečka dokázal pro třicítku posluchačů ve velkém věkovém rozpětí vyprávět o sluneční soustavě velmi poutavě.

S přednáškou *Plané rostliny v jídelničce* v květnu přijela z Velehradu Mgr. Veronika Mergentalová. Na ochutnávku přivezla šťávy, polévky a pomazánky z toho, co nám roste na zahrádkách samo, to jest z pampelišek, pýru a jiných „plevelů“. Akci jsme naštěstí zavčas přesunuli do přísálí kulturního domu, neboť do knihovny bychom se všichni nevešli. Jenom by mě zajímalo, kolik kuchařek už od té doby podle čerstvě získaných znalostí něco doma uvařilo. (Já ne, ovšem pořád se na to chystám.)

V podvečer druhé červencové neděle byla v prostoru kolem kapličky uspořádána výstava prací Michaely Vildové. Vystaveny byly obrazy s tematikou Veletin, Kopic či jiných míst z blízkého okolí a plastiky, z nichž za zmínku stojí především čerstvě vytvořené busty svatého Václava a svatě Ludmily. Pro děti byla na vyzkoušení připravena sochařská hlína. Zájem veřejnosti nebyl přehnaný, přesto tuto akci považuji za vydařenou, a to díky dobré atmosféře místa.

Na konec si nechávám to nejmilejší: pravidelné návštěvy dětí z MŠ. Přicházejí do knihovny na návštěvu každý měsíc a pokud se opravdu těší tak, jak pokaždé tvrdí, znamená to, že by z nich za krátký čas mohli být zdatní čtenáři.

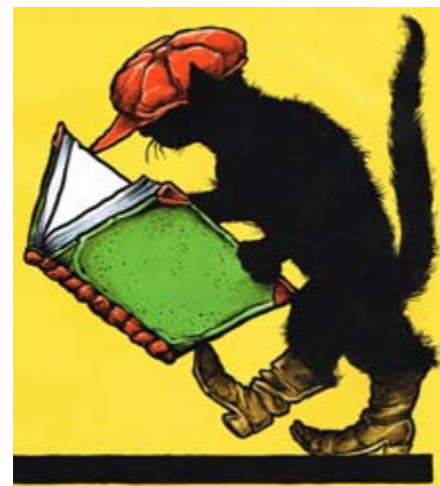
Monika Cimalová
knihovnice

Svatá Ludmila od Michaely Vildové
foto: M. Cimalová

Klub čtenářů

Od letošního jara funguje v knihovně klub čtenářů, a to vždy první čtvrtek v měsíci. Přicházejí sem děti, které zajímají příběhy ukryté v knihách. Společně si čteme a o knihách povídáme, občas přitom i něco vyrábíme nebo malujeme. Navzdory mým slibům první čtvrtky o prázdninách moc nevycházejí, takže se opět uvidíme až v září.

kresba: Pavel Reisenauer

A co se chystá...

Prázdninový týden v knihovně

Tvoření s Ludmilou Barátovou
úterý 17. července od 9 hodin

Vycházka do okolí Veletin (směr Záprtkovica)
úterý 18. července od 9 hodin
s trochou her a trochou poučení

Malujeme Veletiny
středa 19. července od 9 hodin
vycházka s výtvarnými potřebami

Den deskových her
čtvrtek 20. července od 9 hodin
přijďte si do knihovny zahrát společenskou hru

Lassie se vrací
pátek 21. července od 9 hodin
seznámení s knížkou a promítání pro děti

Nocování s historií
pátek 21. července od 18 hodin
přespávání v knihovně

VEČERNÍČKY U KAPLIČKY

podvečerní čtení pohádek

31. července – 4. srpna vždy od 18.10

Vážení spoluobčané,
když nás redaktor požádal o další příspěvek do tohoto zpravodaje, měl jsem opět v úmyslu psát o projektech, které nás čekají, které jsme ukončili a které bychom v tom následujícím posledním roce našeho mandátu chtěli ještě zvládnout. Opět měly být tématem peníze, rozpočet, co si dovolit můžeme a co už ne, družstvo, žleb, sběrná místa atd. Nicméně po krátké úvaze jsem se rozhodl, že bych to s vaším laskavým dovolením tentokrát pojal malinko jinak. V poslední době jsem byl totiž svědkem více událostí spolu i vzájemně nesouvisejících, které mě přinutily k zamyšlení nad tím, co vlastně chci já. Je mým osobním zájmem udělat něco pro Veletiny? Posouvat obec někam dopředu? Mám na to vůbec sílu a schopnosti? Nežije u nás v obci spousta jiných lidí, kteří by ten úkol zvládli daleko lépe? Neuměl jsem na tyto otázky najít odpověď. A tak jsem rozhodl naslou-

chat okolí, protože bych se rád poučil z názorů druhých lidí a pokusil se je popřípadě převést do praxe. Místo toho jsem se ale stal svědkem velmi nebezpečného a až bezohledného individualismu, kdy řekněme je soustava lidských práv posunuta a pojmána jako jakási soustava nároků. Kde se probůh vytratila jakási soudnost? Na otázky se mi odpovědi nedostávalo a všemi diskusemi a tématy se jako nit proplétalo to jedno jedině, co by všechno měla udělat a zařídit obec, co zanedbává a co nedělá. No a kdo tedy konkrétně – Trtek, Hruboš, Orlovská...? Nejsme náhodou obce my všichni, kteří tady společně žijeme a tu společnou komunitu tvoříme? Kdy se na posled jeden každý z nás zeptal sám sebe: „Co jsem já udělal nezištně pro Veletiny?“ Nesedím a nečekám náhodou jenom s otevřenou pusou a nataženou rukou? Naštěstí pořád věřím tomu, že mezi námi stále žije dost normálních obyčejných poctivých lidí,

kteří nejsou lhostejní ke svému okolí, kteří se snaží jakýmkoliv způsobem přispět ke zlepšení našeho společného života v těch našich Veletinách. A jsem plně přesvědčen, že i všichni zastupitelé jednají totožně, i když často slyším tentýž komentář: „Vždyť jste za to placeni.“ No a tak mi tedy na tomto místě nezbyvá nic jiného než veřejně vyzvat ty občany, kteří mají opravdový zájem, aby vytvořili a představili svoje návrhy na řešení rozsáhlejších problémů v naší obci, aby ukázali, z jakých peněz je budou financovat, jakým způsobem dále návrhy prosadí v zastupitelstvu, následně vyprojektují, uvedou do praxe a nakonec ještě vysvětlí, proč to či ono je právě tak a ne jinak. No, a pokud se taková lidé najdou a dokážou mě přesvědčit, okamžitě a s velkou radostí jim tu moji placenou funkci přenechám.

René Hruboš
místostarosta

Mladí hasiči Veletiny

Jako každý rok se mladí hasiči i letos zúčastnili čtyř soutěží. Z Drslavic si dovezli 2. místo. Nyní máme 11 členů ve věku od 6 do 15 let. Děti nejen že mají tréninky, ale také s nimi děláme různé aktivity: V zimě chodíme bruslit a na kuželky, a v létě zase míváme víkendové soustředění, tento rok v Rudicích.

Děti si v tomto kroužku najdou kamarády a upevní přátelské vtahy. Naučí se tu, že když táhneme všichni za stejný provaz, tak vše dokážeme – ale musí chtít všichni. Navzájem si pomáhají, a to je hlavní.

Na příští rok plánujeme zavést ještě jeden tým pro naše nejmenší od 6 do 10 let.

Rádi bychom k nám pozvali nové děti, které by tento kroužek v naší obci bavil. Můžete se ozvat na tel. 737 412 640.

Dana Ševčíková
vedoucí mladých hasičů

foto: J. Beňová

Léto s myslivcem

Měsícem myslivosti je červen, a to proto, že se v přírodě v tomto období rodí nejvíce mláďat. V honitbě by měl být klid, psi na vodítku a pohybovat bychom se měli po cestách. I proto náš spolek zhotovil cedule, které na tuto skutečnost upozorňují, jistě jste si jich při vstupu do honitby všimli. A jelikož je čas mláďat, je potřeba nepamout ani na ta lidská. Naši členové to pojali tak, že se zapojili do organizačního týmu jak Pohádkového lesa ve Veletinách, tak okresního kola soutěže Zlatá srnčí trofej, které se konalo v Muzeu lesnictví a myslivosti Buchlov. A dokonce jsme měli zastoupení i na výročním dni mokřadů v Podolí.

Léto je pro myslivce přípravou na zimu, každý si pro své krmné zařízení připravuje

zásoby sena, kukuřice, slunečnice a pod. Provádějí se opravy mysliveckých zařízení, případně se budují nová. Letos naši členové postavili hned několik posedů a kazatelnu.

Současné podnebí s sebou přináší nemalá úskalí, v krajině se přestává objevovat voda. Proto je důležité obnovovat a čistit studánky, to je také jednou z letních aktivit našich myslivců.

Vzhledem k silně ubývajícím populacím divokých bažantů se letos opět přistoupilo k jejich umělému odchovu, a to způsobem „pod kvočnou“. To znamená, že se o vylíhlá bažantí kuřátka stará kvočna domácí slepiče. Ta jim předává zvyky ohledně přijímání potravy a učí je reagovat na predátory. Zvláštní díky patří panu Zemánkovi, který si

vzal bažantíky za své. Brzo budou vypuštěni do volné krajiny a doufáme, že se jich co nejvíce dožije jara.

Do našeho spolku také přibyl další lovecký pes, doufáme, že se mu bude dařit a bude z něj lovecky upotřebitelný pomocník.

Krom péče o zvěř a honitbu se spolek zabýval údržbou okolí myslivecké chaty a v poslední době také přípravou na oblíbenou Pytláckou noc, na kterou Vás tímto všechny zveme.

Myslivosti zdar!

**Za MS Kojetíněk Veletiny, z.s.
Jana Kollandová, Jindřich Lukáš,
Lukáš Blažek**

foto: archiv spolku

Veletánek

V pátek 16. 6. proběhlo každoroční ukončení sezóny na hřišti ve Veletinách, i přes počáteční nepřízeň počasí jsme si společně opekli špekáčky u ohně. O prázdninách nás čeká vystoupení na dnech Mikroregionu Dolní Poolšaví v Popovicích. Taneční sezónu 2017/2018 zahájíme vystoupením v našem krajském městě Zlíně. Díky získaným dotacím a podpoře obcí Veletiny, Hradčovice a Drslavice, za kterou srdečně děkujeme, se soubor v roce 2018 podívá za hranice naší republiky. Zahraničního zájezdu se spolu s námi zúčastní cimbálová muzika Litera, která soubor od loňského roku doprovází. Aby se soubor mohl řádně prezentovat v zahraničí, je potřeba se na dalekou cestu připravit. Proto

je na jaře v plánu několik víkendových soustředění. A to není zdaleka všechno, co nás v roce 2018 čeká. Aby se snaha dětí využila naplno, před odjezdem bude uspořádáno vystoupení pro naše věrné diváky, spojené s natáčením reprezentativního DVD, které si budete moci objednat i vy.

Chcete, aby se i vaše dítě zapojilo do činnosti našeho souboru a zdokonalovalo se v tanci, zpěvu a zapadlo do skvělého kolektivu? Neváhejte a přihlaste ho k nám! V září bude probíhat nábor do všech našich skupinek. Těšíme se na vás při akcích Dětského folklorního souboru Veletánek.

Lukáš Martinák

Muzejní spolek Kotovica

Činnost spolku přátel historie Veletin je velmi bohatá a jedinou její brzdou je nedostatek času. Kromě pravidelných schůzek jsme uspořádali i několik akcí pro veřejnost. Na konci března to byla vycházka do Loskú, kde se ještě stále nacházejí pozůstatky před slovanského a slovanského osídlení. Z Loskú jsme sešli k Olšavě, kde jsme se pokusili nalézt legendární Attilův hrob. Naším průvodcem byl pan Jaroslav Šobáň (viz samostatný článek).

Týden před Velikonocemi se uskutečnilo ukázkové pečení trdelníků a zdobení velikonočních beránků. Tato akce již má své dobré publikum, za což samozřejmě vděčíme především ochotným a skvělým pekařkám. Do letošních hodů bychom se chtěli naučit péct věnečky.

Na konci dubna jsme jeli načerpat inspiraci do místních muzeí v Huštěnovicích a v Topolně. V žádném případě to nebyla muzejní nuda, neboť nás prováděli zapálení lidé. Kéž to tak bude někdy fungovat i u nás!

Naši červnovou schůzku navštívila Marta Kondrová ze Slováckého muzea, aby se od pamětníků co nejvíce dozvěděla o královnickách. (Věděli jste, že tento fenomén má nepřetržitou tradici jedině ve Veletinách?) Přestože si paní Kondrová vyslechla mnoho vzpomínek, věříme, že je zde ještě mnoho lidí, kteří by je měli čím doplnit. Proto se těšíme, že někdy zavítáte na naši schůzku, ať už se podělíte o své vzpomínky nejenom na královnicku, nebo si vzpomínky jenom poslechnout či třeba zapojit se do našich „viditelnějších“ aktivit.

Monika Cimalová

foto: A. Cimala

Historie

Hledání dávného osídlení

Na jaře roku 1952 byl muzeu J. A. Komenského v Uh. Brodě nahlášen nález kostér ve Veletinách v trati Losky. Při okamžitém průzkumu na místě se zjistilo, že zde byly orbou zasaženy čtyři hroby. Inventář při kostrách – hrníček s vlnicí a železného nože – jasně určily nález do období slovanského.

Pohřebiště se nachází na terase na pravém břehu Olšavy. Terasa vznikla tak, že z původního plynulého svahu přemísťovali majitelé pole půdu z hořejších částí do nižších, aby vyrovnali svah a pole se tak stalo pro zemědělství příhodnějším.

Tímto postupným přemísťováním půdy se snížil povrch tak, že již několik let při orbě pluh zasahoval kostry zde pohřbených Slovanů. Protože na sousedním poli bylo mrchoviště, mysleli si, že se jedná o kosti zvířecí, dobytčí. Teprve až vyoral zachovalou lidskou lebku, ohlásili nález v muzeu.

Protože bylo zřejmé, že je zde ničen větší pohřebiště, byl zde za pomoci pobočky Archeologického ústavu v Brně proveden záchranný výkop. Vykopávky začaly teprve na podzim 15. září, protože se čekalo na sklizeň brambor, kterými bylo pole osázeno. Hlavní sonda byla vedena v severní, nejvíce ohrožené části pole v délce 48 m a šířce 3 – 3,5 m. Druhá sonda byla o 1 m jižněji v délce 16 m a šířce 4 – 4,5 m. I tato sonda měla být stejně dlouhá jako první, avšak pro neustálé deštivé počasí a blátivý terén bylo nutné 7. října práci zastavit na 16. metru a dokončení výkopu odsunout na příští rok. Celkem bylo v první části vykopávek nalezeno 14 kostér. V roce 1953 vykopávky pokračovaly prozkoumáním dalších pěti hrobů, takže bylo během výzkumu odkryto a prozkoumáno celkem 19 hrobů.

Z 19 nalezených kostér byly 3 dětské (jedno dítě bylo ve věku 3 – 4 let), 1 osoba ve věku 15 – 20 let, 5 mužů 25- až 50letých, 5 žen 30- až 60letých, 1 osoba neurčitelného pohlaví asi 30letá a 1 hrob byl bez kostry (v hrobě byla jen nádobka).

Inventář nalezený v hrobech odpovídá inventáři hrobů 9. století n. l.:

Keramika – hrncovité nádoby s mírně vlnitou vlnicí, typu pomoravského.

Železné předměty – nože z hrobů č. 2 a 8 se špičatým koncem a řapem. Dále se našel trn z přezky, která se nezachovala, a železný hřeb s plochou hlavicí.

Náušnice – z hrobů č. 6 a 11 pochází hrozníčkové bronzové náušnice, které byly pozlaceny. V hrobě č. 11 byla jednoduchá drátěná náušnice ze stříbrného drátu a ještě jedna podobná s kovovou perličkou na jednom konci a s perličkou uprostřed náušnicového oblouku. Drát k této náušnici je slisován z několika tenkých drátků. ▶

Korálky – z hrobu č. 9 jsou dva korálky, jeden z modrého skla, kuželovitého tvaru, a druhý vyrobený z kosti, soudkovitého tvaru. Druhý korálek je pokryt zlatou fólií a tato skleněná glazura.

Pazourky (křesadla) – v hrobě č. 2 byla křesadla přiložena u dvou nožů a rzí k nim připevněna.

Tolik nám k vykopávkám, které probíhaly v letech 1952 a 1953, říká odborná literatura. Nikde se nepíše o osadě, kde lidé zde pohřbení žili. Snažil jsem se povrchovým sběrem na vytipovaných lokalitách, kde se dalo předpokládat osídlení, najít nějaké zbytky keramiky nebo mazanice, která se na

místech s takovým osídlením nachází.

Mazanina nebo **mazanice** je historický doplňkový stavební materiál. Jedná se o hlínu rozmíchanou s plevami, kterou se často utěsňovaly spáry dřevěných konstrukcí. Archeologové pomocí ní určují zánik historické stavby požárem – pokud byla při stavbě budovy použita, tak se v případě požáru vypálila a vypálená mazanice zůstává na místě takto zaniklé budovy.

Srubby, které Slované stavěli, měly topení s otevřeným ohništěm, kdy kouř volně unikal doškovou střechou, takže k požárům docházelo často. Dalo se očekávat, že zbytky mazanice na takové lokalitě určitě najdu.

Právě takové nálezy se mi podařilo posbírat na návrší pod zmiňovaným slovanským pohřebištěm. Toto návrší má strategickou polohu, kdy je z jedné strany chráněno obloukem Olšavy, zezadu kopcem a z přední strany mokřinami, které v té době v údolí řeky Olšavy byly. Z levé strany byla pole s úrodnou půdou nad hranicí záplav. Velkou výhodou také je, že se celý den do svahu opírá slunce. Vzhledem k poloze návrší (pod slovanským pohřebištěm) se zdálo být naprosto jasné, že jsem hledanou vesnici našel!

Abych si nálezy ověřil a dozvěděl se něco víc, oslovil jsem Doc. PhDr. Ludka

Pohřebiště, sonda 1, 1952

Žena 25 let, hrob č. 9

Galušku, CSc. z Moravského zemského muzea v Brně, specialistu na slovanskou archeologii, který mi poskytl literaturu a zajímavé informace k nálezům na pohřebišti ve Veletinách.

K nalezené keramice a mazanici mi došlo, že budeme muset přehodnotit historii osídlení ve Veletinách, protože nalezená

keramika je z období kultury s lineární keramikou z doby 6. – 5. tisíciletí př. n. l. Nositelé této kultury byli vůbec prvními zemědělci na našem území.

Takže místo, kde stála slovanská vesnice, jsem sice nenašel, ale podle doc. Galušky mohla být na protějším břehu Olšavy (na místě dnešních Veletin). Bylo totiž zvykem

pohřbívat přes řeku na protější kopec. Pokud ve Veletinách nějaké pozůstatky po slovanském osídlení byly, tak pod zástavbou již zřejmě zmizely.

Jaroslav Šobán

Žena 60 let, hrob č. 7

foto: archiv autora

O velecké Švitorce

Hudba a zpěv provází člověka po celý život. Je tomu tak už od prapočátků. Proměňuje se jen pohled na druh hudby a nástrojové obsazení. Provází nás při všech životních událostech.

V první polovině dvacátého století se ve Veletinách narodili nejméně tři výborní muzikanti. Cyril Malina hrál tenor, Viktor Malina na trubku a Metoděj Koníček hrál es klarinet. Shodou okolností se všichni tři oženili do Drslavic a zařadili se do hradčovské kapely.

V šedesátých letech minulého století se ve Veletinách utvořila z místních občanů malá hudební skupina. Podle tehdy známé brněnské dechovky si začali říkat Švitorka. Hráli jen v místě při hodové a fašankové občůzce po vesnici, při svátcích a životních výročních některých občanů. Při občasném nedělním utkání místní fotbalové jedenáctky Žabička, myslivcům v jejich chatě v Kojatínku, hasičům při letním nedělním odpoledním výletě, družstevníkům při dobírkách (jednorozční vyúčtování platu).

Veletiny měly v té době ještě zemědělský charakter. Zemědělské družstvo si ještě drželo čtyři páry koní na zemědělské práce i na obdělávání drobných záhumeňek. A tyto čtyři kočí se se Švitorkou dohodli na uspořádání plesu koňáků. A tak se při tónech Švitorky na parketu vytáčeli všichni koňáci – Jan Koníček, Vladimír Pilka a Josef Živnůstek i s manželkami, až na Miloše Matyáše, ten byl sám.

V průběhu šedesátých a sedmdesátých let hráli v kapele Zdeněk Rous st. na akordeon, Antonín Habarta na trubku, Josef Chvíla na trubku, Ota Jedlička a Vladimír Dvořák na housle a Miloš Matyáš na buben. V závěru jejich činnosti s nimi občas vystupoval Josef Buráň.

A že se při těchto zábavách občas vyskytly i veselé historky, není pochyb. Jednou při družstevních dobírkách někdo Milošovi (již v dobré náladě) poradil, aby Otovi Jedličkovi namastil housle kusem dortu, aby mu lépe hrály – což se i stalo. A tak hráli bez prvních houslí.

Podobná situace nastala jednou při hasičském nedělním odpoledním výletě. Muzikanti měli přestávku na pivo a klobásu a Franta Doležálek měl muzikanty na starosti. Milošovi poradil, aby panu řídícímu Dvořákovi namastil smyčec klobásou. A Miloš, duše důvěřivá, poslechl. Muzikanti začali hrát a Ota Jedlička slyší od Dvořáka falešné tóny. Říká mu, dej to sem, já ti to naladím. Přejel jeho mastné struny svým smyčcem a dohráli oba dva.

A to byl konec Milošova bubnování. Byl nahrazen mladšími. Nejčastěji Petrem Zemánkem, Zdeňkem Rousem ml. nebo Josefem Živnůstkem ml., ale už jen na malý bubínek – velký buben se ztratil.

Jak postupně muzikanti stárli a odcházeli, skončila i velecká Švitorka. Letos v dubnu se dožil 88 let Antonín Habarta. Přeji hodně zdraví.

Stanislav Mihel
(podle vyprávění Zdeňka Rouse st.
a Antonína Habarty)

Švitorka

foto: archiv autora

Jubilanti

Vážení čtenáři, od minulého vydání zpravodaje uplynula delší doba, než bylo v plánu, proto v dnešním čísle dodatečně přejeme i těm, kteří již své výročí oslavili. Navíc se do minulého vydání vloudila chyba a ze seznamu jubilantů nepozorností redaktora vypadl pan Josef Skřivánek (čp. 187), který v únoru oslavil 70. narozeniny. Za chybu se omlouváme a dodatečně přejeme vše nejlepší.

Od dubna do října 2017 oslaví nebo již oslavili své životní jubileum tito občané Veletin:

duben

Josef Malík, čp. 92
 Miloslava Slunečková, čp. 88
 Josef Fray, čp. 186
 František Cahel, čp. 182

80 let
 75 let
 55 let
 60 let

červen

Ladislav Mrázek, čp. 225
 Jana Ševčíková, čp. 205
 Marie Koníčková, čp. 170
 Antonie Valová, čp. 164

65 let
 60 let
 55 let
 65 let

srpen

Zuzana Viktorová, čp. 3
 Mária Pilková, čp. 43

55 let
 65 let

květen

Vladimír Ševčík, čp. 39
 Vladimír Hastík, čp. 223
 Pavel Roman, čp. 122

55 let
 80 let
 50 let

červenec

Helena Juračková, čp. 177
 Miloslav Kadlčík, čp. 89

60 let
 55 let

září

Jaroslav Graja, čp. 203
 Jolana Dostálková, čp. 158

65 let
 50 let

říjen

Jindřich Bičan, čp. 118
 František Slunečka, čp. 78

70 let
 80 let

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme.